

**Соколюк К.Ю., канд. екон. наук, доцент,
Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних
досліджень Національної академії наук України», м. Одеса, Україна
Кострубін К.І., викладач II категорії,
ВСП Одеський автомобільно-дорожній фаховий коледж
Національного університету «Одеська політехніка», м. Одеса, Україна**

Логістика аграрного ринку в умовах глобалізації

Соціально-економічний розвиток України наразі перебуває в критичному стані, що характеризується падінням ВВП, ВДВ та інших макроекономічних показників із одночасним загостренням соціальних проблем пов'язаних із війною. Утримати економіку наразі допомагають економічна активність підприємницького сектору та міжнародна фінансова допомога партнерів (значна частка якої надається на безповоротній основі). Досить гострим наразі є не лише питання забезпечення обороноздатності країни, а й питання що напряду впливають на життя українців, а саме – питання продовольчої безпеки. За таких умов, аграрні ринки наразі є одними із стратегічних та об'єктивно потребують особливої уваги як з точки зору науки, так і практичної реалізації розроблених науковцями заходів. За умов кризових явищ спричинених війною, управління товарними ринками з дотриманням логістичних принципів набуває все більшої актуальності.

В основу інтеграції української економіки в умовах глобалізації, на думку науковців, має бути покладено, насамперед: «...інтеграцію товарних ринків шляхом продовження логістичних ланцюгів доданої вартості географічному (міжнародному) вимірі» [1, с.110].

Глобальні ланцюги вартості наразі є чи не одними із ключових елементів, що використовується в процесі формування стратегій розвитку базуючись на збалансованому підході та з орієнтованістю на досягнення високого рівня конкурентоспроможності, відкритості та сталості економіки. Наківці виокремлюють 4 основні напрями щодо використання глобальних ланцюгів вартості [2]:

- 1) Як сукупність заходів, що необхідні для забезпечення руху товару від виробника до споживача із додаванням вартості на кожному з етапів;
- 2) Як виробничі та ресурсні мережі в глобальному вимірі;
- 3) Як система взаємовигідних зв'язків між суб'єктами підприємницької діяльності задля використання усіх можливостей ринку;
- 4) Як циклічні явища щодо кругообігу продукції від первинного виробництва й аж до кінцевого споживання із одночасним дотриманням принципів екологічності [2].

У ринковому середовищі діяльність суб'єктів аграрного ринку має чітку залежність від стану та кон'юнктури міжнародних товарних ринків. Зокрема, за останні роки, у зв'язку із розірванням окремих міжнародних ланцюгів вартості, виникли ризики ненадходження окремих ресурсів, імпорт яких замінити наразі не можливо в повній мірі (азотні добрива, засоби захисту рослин та насіння,

запчастини до сільгосптехніки та ін.), зниження рівня активності експортної діяльності (обмеження збуту квотами, тарифними та нетарифними заходами, зокрема заборона експорту живих тварин й окремих видів м'яса до країн ЄС), падіння цін на світових ринках ключових експортних товарів аграрного сектору.

Задля формування глобальних ланцюгів вартості в аграрному секторі, потрібно чітко визначитись із тими його товарними ринками, які спроможні конкурувати на міжнародному рівні та забезпечити зростання не лише окремого сектору аграрного виробництва а й економіки в цілому. Це обумовлено тим, що аграрний сектор економіки, його стан та рівень розвитку, впливають на розвиток суміжних галузей та економіки країни в цілому - як прямо так і опосередковано [3].

Логістика аграрного ринку умовно передбачає підвищення ефективності функціонування двох взаємодоповнюючих систем (рис.1): логістично-організоване ресурсне постачання сільського господарства та логістика ринку агропродукції.

Рис. 1 Логістика аграрного ринку

Варто зазначити, що збалансованість та системність розвитку сільського господарства прямо впливає на ринок агропродукції. Так як від якості сировинних матеріалів, технології ведення сільського господарства напряму залежить і якість сільськогосподарської продукції. Логістика ж має бути присутня на кожній ланці товароруку від моменту виробництва (а тут в

залежності від галузі це може бути як підготовка ґрунту й посадкового матеріалу, так і купівля молодняка чи закладка яєць) й до кінцевого споживання. Тобто мова йде не просто про транспортування, а й про виробництво, складування, інформаційне забезпечення усіх процесів.

Список використаних джерел:

1. Логістика товарного ринку: монографія / [Буркинський Б.В. та ін.]; за заг. ред. Буркинського Б.В., Лисюка В.М.; НАН України, Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. – Одеса : ІПРЕД НАНУ, 2018. – 244 с.; 2. Грушко, В., & Ковчар, Р. (2023). Сучасне розуміння глобальних ланцюгів вартості. *Вчені записки Університету «КРОК»*, (1(69), 9–14. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-69-9-14>; 3. Волинець М.Л. Удосконалення логістичних процесів в аграрному секторі України. *Економіка транспортного комплексу*, вип.36, 2020. С. 113-128.

Сухіна О. М. канд. екон. наук, с.н.с.
Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України, Київ, Україна
Бодюк А.В., канд. екон. наук, с.н.с.
Науково-дослідний заклад «Ресурси», м. Київ, Україна

Екологічна ситуація із забрудненням водних екосистем в селах Бориспільської об'єднаної територіальної громади

До вкрай актуальних належать проблеми збереження сіл і сільського довкілля. Оскільки забруднення різними способами в них водних об'єктів, наземних і підземних, невпинно зростає. Як приклад, дуже плачевною є ситуація зі станом озера Біле села Рогозів Бориспільської ОТГ Київської області. Раніше нами піднімалося питання про цю екосистему, але з'явилась інша інформація і результати очищення озер сусідніх сіл. Ініціатору Сухіній О.М. довелось декілька разів протягом 2-х місяців проїжджати по вул. Озерній села Рогозів на велосипеді, то їхати там неможливо через дуже забруднене атмосферне повітря поблизу тієї частини озера, куди в 90-ті почали зливати каналізаційні води з багатоповерхівок до болотця, що біля озера. Незрозуміло: як там взагалі проживають люди, а особливо діти. Біля іншої частини озера запахів не чути, і там переважно левади, а будинків мало.

На нашу думку, для того, щоб озерні екосистеми залишалися незабрудненими, необхідно не лише їх одноразово очистити, а й щороку підтримувати чистоту. Адже держава виділяла сотні тисяч гривень на очищення озер сусідніх сіл Бориспільського району (після того, як приїжджав Президент України до Борисполя саме для вирішення цього питання), але через пару років ті водойми знову стали забрудненими.

Лісів у с. Рогозів Бориспільського району немає. Є лиш малий занедбаний парк. І влада села хоче в першу чергу розчищати парк (один парк повністю